

Metodický pokyn k plateniu preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby podľa § 42 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov od 01.01.2016

Obsah

Úvodné ustanovenie

1. oddiel Výška preddavkov na daň právnickej osoby a lehoty ich platenia
2. oddiel Platenie preddavkov na daň
 - 2.1 Platenie preddavkov na daň do lehoty na podanie daňového priznania
 - 2.2 Platenie preddavkov na daň po lehote na podanie daňového priznania
3. oddiel Vyrovnávanie rozdielu vzniknutého na zaplatených preddavkoch na daň do lehoty na podanie daňového priznania
4. oddiel Platenie preddavkov na daň novými daňovníkmi v zdaňovacom období, v ktorom vznikli a v nasledujúcom zdaňovacom období
5. oddiel Platenie preddavkov na daň právnym nástupcom a pri zmene právnej formy daňovníka
6. oddiel Platenie preddavkov na daň pri zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok
7. oddiel Platenie preddavkov na daň na základe rozhodnutia správcu dane – preddavky na daň inak
8. oddiel Započítanie preddavkov na daň na úhradu dane uvedenú v daňovom priznaní
9. oddiel Vrátenie preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň

Úvodné ustanovenie

Metodický pokyn je zameraný na problematiku platenia preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby podľa § 42 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“) od 01.01.2016. Do tohto metodického pokynu sú prevzaté všetky časti pôvodného metodického pokynu k plateniu preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby od 01.01.2015 IRA č. 9/2015, ktoré sú aktuálne aj po 01.01.2016. Platnosť metodického pokynu IRA č. 9/2015 končí dňom 31.12.2015.

Preddavok na daň je definovaný v § 2 písm. u) ZDP ako **povinná platba na daň, ktorá sa platí v priebehu zdaňovacieho obdobia**, ak skutočná výška dane za toto obdobie nie je ešte známa.

Preddavky na daň sa platia miestne príslušnému správcovi dane v eurách, pričom **po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie**.

Platenie preddavkov na daň právnickej osoby upravuje § 42 ZDP.

1. oddiel Výška preddavkov na daň právnickej osoby a lehoty ich platenia

V § 42 ods. 1 až 3 ZDP je upravené platenie preddavkov na daň právnickej osoby a lehoty ich platenia (mesačne, štvrtročne) nasledovne:

- **ak daň** za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vypočítaná podľa odseku 6 **presiahla sumu 16 600 €**, daňovník dane z príjmov právnickej osoby je povinný **platiť mesačné preddavky na daň** (§ 42 ods. 1 ZDP), ktoré sú splatné do konca príslušného mesiaca;
- **ak daň** za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vypočítaná podľa odseku 6 **presiahla sumu 2 500 € a nepresiahla sumu 16 600 €**, daňovník **platí štvrtročné preddavky na daň** (§ 42 ods. 2 ZDP), ktoré sú splatné do konca príslušného kalendárneho štvrtroka. Ak ide

o daňovníka, ktorého zdaňovacím obdobím je hospodársky rok, štvrtročné preddavky na daň sú splatné do konca príslušného štvrtroka hospodárskeho roka.

Příklad č. 1

Daňovník – právnická osoba má zdaňovacie obdobie hospodársky rok od 01.02.2016 do 31.01.2017. Daňovníkovi v tomto zdaňovacom období vznikne povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň. V akých lehotách sú splatné tieto preddavky na daň?

Preddavky na daň u daňovníka so zdaňovacím obdobím hospodársky rok, ktorý začne 01.02.2016 a skončí 31.01.2017, sú splatné do konca príslušného štvrtroka hospodárskeho roka, tzn. do 02.05.2016, 01.08.2016*, 31.10.2016 a 31.01.2017.*

** Podľa § 27 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“), ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň.*

Ak správca dane neurčí platenie preddavkov na daň právnickej osoby rozhodnutím podľa § 42 ods. 10 ZDP, **preddavky na daň neplatí:**

- **daňovník, ktorého daň** za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vypočítaná podľa odseku 6 nepresiahla 2 500 € [§ 42 ods. 3 písm. a) ZDP];

***Poznámka:** Preddavky na daň neplatí ani daňovník, ktorý na riadku 400 daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby (ďalej len „daňové priznanie“) vykázal daňovú stratu, resp. na riadku 800 daňového priznania vykázal daňovú povinnosť, ktorá nepresiahla 2 500 € a vznikla mu povinnosť platiť daňovú licenciu podľa § 46b ZDP vo výške 2 880 €. Takýto daňovník zo sumy daňovej licencie neplatí preddavky na daň. Podľa § 42 ods. 6 ZDP daňou za predchádzajúce zdaňovacie obdobie sa rozumie daň vypočítaná zo základu dane zníženého o daňovú stratu uvedeného v podanom daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie bezprostredne predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, na ktoré sú platené preddavky na daň, pri použití sadzby dane podľa § 15 ZDP platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň, znížená o úľavy vyplývajúce zo ZDP, znížená o zápočet dane zaplatenej v zahraničí a o daň vyberanú podľa § 43 ZDP odpočítanú ako preddavok na daň, tzn. pri výpočte preddavkov na daň sa vychádza z riadku 500 daňového priznania.*

- **daňovník v likvidácii alebo v konkurze** v zdaňovacom období podľa § 41 ods. 4 a 6 ZDP. Daňovník počas reštrukturalizácie platí preddavky na daň rovnako ako pred povolením reštrukturalizácie, čo súvisí so skutočnosťou, že podľa § 14 ods. 2 ZDP povolením reštrukturalizácie u daňovníka nedochádza k zmene zdaňovacieho obdobia, tzn. daňovník podáva daňové priznanie tak, ako keby k povoleniu reštrukturalizácie nedošlo (nevzniká samostatné zdaňovacie obdobie) [§ 42 ods. 3 písm. b) ZDP];
- **daňovník podľa odseku 8**, tzn. daňovník, ktorý podáva daňové priznanie prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie neplatí preddavky na daň. Tento daňovník sumu preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania vyrovná v lehote na podanie daňového priznania vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní [§ 42 ods. 3 písm. c) ZDP].

2. oddiel Platenie preddavkov na daň

ZDP v § 42 osobitne upravuje platenie preddavkov na daň právnickej osoby

- **do lehoty na podanie daňového priznania**, v ktorom bude uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie **na základe poslednej známej daňovej povinnosti** a
- **po lehote na podanie daňového priznania na základe dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie.**

Daňové priznanie sa podáva do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak ZDP neustanovuje inak (§ 49 ods. 2 ZDP). V lehote na podanie daňového priznania je daňovník povinný daň aj zaplatiť.

Daňovníkovi, ktorý je povinný podať daňové priznanie po uplynutí zdaňovacieho obdobia v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP, sa lehota na podanie daňového priznania predlžuje na základe oznámenia alebo žiadosti daňovníka za podmienok uvedených v § 49 ods. 2 a 3 ZDP.

Ak koniec lehoty na podanie daňového priznania pripadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom lehoty na podanie daňového priznania je najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 27 ods. 4 daňového poriadku).

V roku 2016 je lehota na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 **do 31.03.2016**, za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania.

2.1 Platenie preddavkov na daň do lehoty na podanie daňového priznania

Do lehoty na podanie daňového priznania, v ktorom bude uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, platí daňovník preddavky na daň vypočítané na základe poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie pred bezprostredne predchádzajúcim zdaňovacím obdobím (§ 42 ods. 7 ZDP).

Ustanovenie § 42 ods. 7 ZDP upravuje poslednú známu daňovú povinnosť na účely platenia preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby do lehoty na podanie daňového priznania. Pri stanovení poslednej známej daňovej povinnosti sa vychádza z daňového priznania podaného za zdaňovacie obdobie pred bezprostredne predchádzajúcim zdaňovacím obdobím, pričom pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti sa postupuje rovnako, ako pri výpočte dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, vrátane použitia aktuálnej sadzby dane platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň.

V súlade s § 15 písm. b) ZDP je sadzba dane z príjmov právnickej osoby 22 %.

Príklad č. 2

Na základe akej daňovej povinnosti budú platené preddavky na daň z príjmov právnickej osoby v roku 2016 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015?

Daňovník – právnická osoba so zdaňovacím obdobím kalendárny rok pri platení preddavkov na daň v roku 2016, do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015, tzn. do 31.03.2016 (za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania), vychádza z poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej na r. 1010 daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2014, na výpočet ktorej sa použila sadzba dane 22 %, ktorá je platná aj v zdaňovacom období roka 2016. Z tejto daňovej povinnosti sa v súlade s § 42 ods. 1 a 2 ZDP, po zaokrúhlení podľa § 47 ZDP, určia a vypočítajú preddavky na daň platené v roku 2016 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015.

Príklad č. 3

Daňovník v daňovom priznaní za rok 2014 na r. 500 vykázal základ dane znížený o odpočet daňovej straty v sume 18 500 €. Na r. 1010 daňového priznania daňovník uviedol sumu 4 070 € (22 % z 18 500 €), z čoho mu vyplynula povinnosť platiť v zdaňovacom období roka 2015 štvrtročné preddavky na daň v sume 1 017,50 €. Na základe akej daňovej povinnosti bude platiť preddavky na daň v roku 2016 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015?

V roku 2016 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 daňovník naďalej platí preddavky na daň z poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za rok 2014, tzn. daňovník je povinný zaplatiť štvrtročný preddavok na daň v sume 1 017,50 € do 31.03.2016.

2.2 Platenie preddavkov na daň po lehote na podanie daňového priznania

Po lehote na podanie daňového priznania platí daňovník preddavky na daň vypočítané z dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ktorá je definovaná v § 42 ods. 6 ZDP.

Daňou za predchádzajúce zdaňovacie obdobie sa rozumie daň

- vypočítaná zo základu dane zníženého o daňovú stratu uvedeného v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie bezprostredne predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, na ktoré sú platené preddavky na daň, pri použití sadzby dane podľa § 15 ZDP platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň,
- znížená o
 - úľavy vyplývajúce zo ZDP,
 - zápočet dane zaplatenej v zahraničí a
 - daň vybranú podľa § 43 ZDP odpočítavanú ako preddavok na daň.

Príklad č. 4

Ako sa určia preddavky na daň v zdaňovacom období roka 2016 po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015?

Preddavky na daň v zdaňovacom období roka 2016 splatné po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015, tzn. po 31.03.2016 (za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania), sa vypočítajú z dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2015 na r. 1110 - Daň na účely určenia výšky preddavkov na daň.

Pri určení hodnoty na r. 1110 (za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania), sa vychádza zo základu dane uvedeného na r. 500 daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 pri použití aktuálnej sadzby dane platnej v období, na ktoré sú preddavky na daň platené (22 %). Následne sa odpočítajú hodnoty uvedené na riadkoch 610 - Úľava na dani, 710 - Zápočet dane zaplatenej v zahraničí a 1030 - Suma dane vybranej zrážkou považovaná za preddavok na daň podľa § 43 ods. 6 a 7 ZDP, tzn. $r. 1110 = (r. 500 \times 22\%) - (r. 610 + r. 710 + r. 1030)$ daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015.

Až z takto upravenej dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie uvedenej na r. 1110 daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 sa v súlade s § 42 ods. 1 a 2 ZDP, po zaokrúhlení podľa § 47 ZDP, určia a vypočítajú preddavky na daň platené po lehote na podanie daňového priznania v roku 2016.

Daňová povinnosť týkajúca sa časti zdaňovacieho obdobia

Podľa § 42 ods. 5 ZDP, ak sa daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia, daňovník v nasledujúcom zdaňovacom období platí preddavky na daň na toto zdaňovacie obdobie podľa § 42 ods. 1 a 2 ZDP.

Príklad č. 5

Daňovník - právnická osoba vznikla v mesiaci jún 2015. Za zdaňovacie obdobie roka 2015 vykázala daňovú povinnosť vo výške 3 500 €. Z akej daňovej povinnosti sa bude vychádzať pri platení preddavkov na daň v roku 2016 po lehote na podanie daňového priznania?

Daňová povinnosť 3 500 € zakladá daňovníkovi v roku 2016 po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň v sume 875 € (1/4 z 3 500 €).

Príklad č. 6

Daňovník – právnická osoba vznikla podľa výpisu z Obchodného registra dňa 15.11.2015. V podanom daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2015 nevykázala daň (na r. 400 daňového priznania

za zdaňovacie obdobie roka 2015 daňovník uviedol daňovú stratu -1 000 €. Aké preddavky na daň bude platiť v roku 2016 po lehote na podanie daňového priznania za rok 2015?

Nakoľko daňovník v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2015 nevykázal daň, v roku 2016 po lehote na podanie tohto daňového priznania neplatí preddavky na daň.

Poznámka: V súlade s § 46b ods. 7 písm. a) ZDP daňovú licenciu neplatí daňovník, ktorému vznikla prvýkrát povinnosť podať daňové priznanie za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol. Z uvedeného vyplýva, že daňovník nie je povinný platiť daňovú licenciu za zdaňovacie obdobie roka 2015, aj keď za toto zdaňovacie obdobie vykázal daňovú stratu.

Zaokrúhľovanie preddavkov na daň

ZDP upravuje zaokrúhľovanie preddavkov na daň v § 47 ods. 1 na eurocenty (dve desatinné miesta) nadol.

3. oddiel Vyrovnanie rozdielu vzniknutého na zaplatených preddavkoch na daň do lehoty na podanie daňového priznania

Ak zaplatené preddavky na daň podľa § 42 ods. 7 ZDP sú nižšie, ako vyplývajú z výpočtu podľa daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, je **daňovník povinný rozdiel** vzniknutý na zaplatených preddavkoch na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia **zaplatiť do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania**.

Rovnako postupuje aj daňovník, ktorému určil správca dane platenie preddavkov na daň podľa § 42 ods. 10 ZDP. Ak správca dane v rozhodnutí vydanom do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania neuvedie inak, tzn. ak správca dane v rozhodnutí o určení preddavkov na daň inak neuvedie iný spôsob vyrovnania preddavkov na daň zaplatených do lehoty na podanie daňového priznania, **rozdiel vzniknutý na zaplatených preddavkoch na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia je aj tento daňovník povinný zaplatiť do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote** na podanie daňového priznania.

Ak sú zaplatené preddavky na daň vyššie, použijú sa na budúce preddavky na daň alebo sa na základe žiadosti daňovníkovi vrátia. Správca dane pri vrátení preddavkov na daň na základe žiadosti daňovníka postupuje ako pri vrátení daňového preplatku podľa § 79 daňového poriadku.

Priklad č. 7

Zdaňovacím obdobím daňovníka je kalendárny rok a predpokladáme, že nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania. Do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 (do 31.03.2016) neplatil preddavky na daň. Ak z výšky daňovej povinnosti v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2015 vyplýva platenie štvrťročných preddavkov na daň v roku 2016, je tento daňovník povinný doplatiť aj preddavky na daň za I. štvrťrok 2016 a v akej lehote?

Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 je daňovník povinný preddavky na daň platené do lehoty na jeho podanie vysporiadať tak, aby ich výška zodpovedala preddavkom na daň vypočítaným z dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Ak dovtedy platené preddavky na daň (aj nulové) vypočítané na základe poslednej známej daňovej povinnosti sú nižšie, ako suma preddavkov na daň vypočítaných z dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie (rok 2015), daňovník je povinný rozdiel vzniknutý na zaplatených preddavkoch na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia zaplatiť do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania.

Ustanovenie § 42 ods. 9 ZDP stanovuje povinnosť zaplatiť rozdiel vzniknutý na zaplatených preddavkoch na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia **do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania**. Lehota na podanie daňového priznania k dani z príjmov je v súlade s § 49 ods. 2 ZDP **tri kalendárne mesiace po uplynutí zdaňovacieho**

obdobia za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania, t. j. je povinný vyrovnať preddavky na daň za I. štvrťrok 2016 **do 02.05.2016***.

Ak má daňovník **predĺženú lehotu** na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 podľa § 49 ods. 3 písm. a) alebo b) ZDP, napr. **do 30.06.2016**, je povinný vyrovnať preddavky na daň platené od 01.01.2016 do 30.06.2016 **do 01.08.2016***.

** Podľa § 27 ods. 4 daňového poriadku, ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň.*

4. oddiel Platenie preddavkov na daň novými daňovníkmi v zdaňovacom období, v ktorom vznikli a v nasledujúcom zdaňovacom období

Daňovník, ktorý vznikol počas kalendárneho roka iným spôsobom ako zlúčením, splynutím alebo rozdelením, **neplatí preddavky na daň za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol** (úvodná veta § 42 ods. 4 ZDP).

Správca dane však môže daňovníkovi aj na obdobie po jeho vzniku v odôvodnených prípadoch určiť platenie preddavkov na daň inak rozhodnutím podľa § 42 ods. 10 ZDP.

Daňovník, ktorý podáva daňové priznanie prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie neplatí preddavky na daň. Sumu preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania vyrovná v lehote na podanie daňového priznania vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní (§ 42 ods. 8 ZDP).

Príklad č. 8

Podľa výpisu z Obchodného registra obchodná spoločnosť (s. r. o.) vznikla dňom 15.03.2015. Jej zdaňovacím obdobím je kalendárny rok. Ako bude táto spoločnosť platiť preddavky na daň v zdaňovacom období, v ktorom vznikla a v nasledujúcom zdaňovacom období?

Vzhľadom k tomu, že ide o nového daňovníka – právnickú osobu, ktorá vznikla v priebehu zdaňovacieho obdobia a nie je právnym nástupcom daňovníka zrušeného bez likvidácie, počas zdaňovacieho obdobia roka 2015 (v období od 15.03.2015 do 31.12.2015) neplatí preddavky na daň.

V roku 2016 bude spoločnosť podávať daňové priznanie prvýkrát. Do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015, tzn. do 31.03.2016, za predpokladu, že nebude mať predĺženú lehotu na podanie daňového priznania, preddavky na daň neplatí a sumu preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 vyrovná v lehote na podanie daňového priznania podľa výšky dane uvedenej v daňovom priznaní na r. 1110 - Daň na účely určenia výšky preddavkov na daň (§ 42 ods. 5 a 8 ZDP). Pri výpočte preddavkov na daň postupuje podľa § 42 ods. 1 až 3 ZDP.

Po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 (po 31.03.2016) spoločnosť platí preddavky na daň podľa výšky dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2015 (r. 1110), pričom z tejto dane platí preddavky na daň aj v roku 2017, a to až do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2016.

5. oddiel Platenie preddavkov na daň právnym nástupcom a pri zmene právnej formy daňovníka

Daňovník, ktorý počas roka zmenil právnú formu, pokračuje v platení preddavkov na daň vo výške vypočítanej z dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zmene právnej formy [§ 42 ods. 4 písm. a) ZDP].

Pri zmene právnej formy medzi kapitálovými obchodnými spoločnosťami (akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným) a družstvom nedochádza k zániku daňovníka - právnickej osoby, ani k skončeniu zdaňovacieho obdobia podľa § 41 ZDP (za obdobie predchádzajúce zmene právnej formy daňovník nepodáva daňové priznanie), transformovaná spoločnosť pokračuje v platení preddavkov na daň počas celého zdaňovacieho obdobia.

Pri zmenách verejnej obchodnej spoločnosti alebo komanditnej spoločnosti na kapitálové obchodné spoločnosti uvedené v Obchodnom zákonníku (akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným) alebo družstvo, zmenou právnej formy dochádza aj k zmene spôsobu zdaňovania, kedy dochádza k ukončeniu zdaňovacieho obdobia a podaniu daňového priznania za zdaňovacie obdobie predchádzajúce tejto zmene.

Príklad č. 9

S. r. o. dňom 01.07.2015 zmenila právnu formu na k. s. a podľa § 41 ods. 7 ZDP za obdobie predchádzajúce tejto zmene, ktoré predstavuje časť kalendárneho roka (od 01.01.2015 do dňa, ktorý predchádza zápisu zmeny právnej formy v obchodnom registri, tzn. do 30.06.2015), v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP (do 30.09.2015) podala daňové priznanie. S. r. o. v období do 30.06.2015 platila štvrtročné preddavky na daň na základe daňovej povinnosti vykázananej v daňovom priznaní za rok 2014. Ako bude platiť preddavky na daň k. s.?

Podľa § 42 ods. 4 písm. a) ZDP pri zmene právnej formy platí spoločnosť preddavky na daň ďalej z dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k tejto zmene. Tzn., ak v roku 2015 došlo k zmene právnej formy s. r. o. na k. s., podanie daňového priznania k 30.09.2015 neovplyvňuje platenie preddavkov na daň, k. s. ďalej pokračuje v platení štvrtročných preddavkov na daň určených z daňovej povinnosti, ktorú vykazala s. r. o. za rok 2014.

K zmene pri platení preddavkov na daň k. s. dôjde až v roku 2016, po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 01.07.2015 do 31.12.2015 (za predpokladu, že správca dane tejto spoločnosti neurčí platenie preddavkov na daň rozhodnutím v inej výške).

Právny nástupca **daňovníka zrušeného alebo zaniknutého bez likvidácie** (splynutím, zlúčením alebo rozdelením) platí preddavky na daň podľa § 42 ods. 4 písm. b) až d) ZDP.

Daňovník, ktorý počas roka

- **vznikol splynutím**, platí preddavky na daň vo výške vypočítanej zo súčtu dane daňovníkov zaniknutých splynutím za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníkov [§ 42 ods. 4 písm. b) ZDP],
- **sa zlúčil s iným daňovníkom**, platí preddavky na daň vo výške vypočítanej zo súčtu dane
 - daňovníka zaniknutého zlúčením za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníka,
 - daňovníka, s ktorým sa zlúčil zaniknutý daňovník, za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zlúčeniu [§ 42 ods. 4 písm. c) ZDP],
- **vznikol rozdelením**, platí preddavky na daň v pomernej výške vypočítanej z dane daňovníka zaniknutého rozdelením za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníka, zodpovedajúcej pomeru vlastného imania zaniknutého daňovníka prevzatého daňovníkom vzniknutým rozdelením [§ 42 ods. 4 písm. d) ZDP].

Daňovník, ktorý v predchádzajúcom zdaňovacom období vznikol splynutím, rozdelením alebo zlúčením, **pokračuje v platení preddavkov na daň vo výške vypočítanej podľa § 42 ods. 4 písm. b) až d) ZDP, a to až do lehoty na podanie daňového priznania.**

Príklad č. 10

Spoločnosť A sa k 01.07.2015 (rozhodný deň) zlúčila so spoločnosťou B, ktorá dňom zlúčenia zanikla, spoločnosť A je jej právnym nástupcom. Zdaňovacím obdobím daňovníkov je kalendárny rok. Posledná známa daňová povinnosť spoločnosti A uvedená v daňovom priznaní za rok 2014

predstavovala 22 000 €, na základe čoho jej vznikla v roku 2015 do 30.06.2015 povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 1 833,33 € (1/12 z 22 000 €). Posledná známa daňová povinnosť spoločnosti B uvedená v daňovom priznaní za rok 2014 predstavovala 4 000 €, na základe čoho jej vznikla v roku 2015 do 30.06.2014 povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 1 000 € (1/4 zo 4 000 €). Ako budú platené a započítané preddavky na daň zaplatené po zlúčení daňovníkov?

Právny nástupca A podá daňové priznanie za spoločnosť B za zdaňovacie obdobie od 01.01.2015 do 30.06.2015 v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP, tzn. do 30.09.2015. Preddavky na daň zaplatené spoločnosťou B na toto obdobie (štvrtročný preddavok na daň vo výške 1 000 € zaplatený do 31.03.2015 a štvrtročný preddavok na daň vo výške 1 000 € zaplatený do 30.06.2015) sa spoločnosti B započítajú na daň vypočítanú v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie od 01.01.2015 do 30.06.2015.

Spoločnosť A v zdaňovacom období roka 2015 od začiatku zdaňovacieho obdobia do dňa predchádzajúceho rozhodnému dňu platila mesačné preddavky na daň vo výške 1 833,33 €.

V súlade s § 42 ods. 4 písm. c) ZDP od rozhodného dňa (01.07.2015) spoločnosť A, ktorá sa zlúčila so spoločnosťou B, platí preddavky na daň vo výške vypočítanej zo súčtu vlastnej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2014 a daňovej povinnosti uvedenej spoločnosťou B v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2014, ktorá predstavuje 26 000 € (22 000 € + 4 000 €), tzn. spoločnosti A vznikla od rozhodného dňa (01.07.2015) povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 166,66 € (1/12 z 26 000 €).

V spoločnosti A sa takto platené preddavky na daň v zdaňovacom období roka 2015 započítajú na daňovú povinnosť uvedenú v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2015.

Spoločnosť A pokračuje v platení mesačných preddavkov na daň vo výške 2 166,66 € až do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 (§ 42 ods. 7 posledná veta ZDP).

6. oddiel Platenie preddavkov na daň pri zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok

Podľa § 3 ods. 6 a 7 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) v odôvodnených prípadoch môže daňovník zmeniť účtovné obdobie na hospodársky rok, a to na základe písomného oznámenia daňovému úradu doručenému v ustanovenej lehote. Účtovné obdobie, ktoré je hospodárskym rokom, musí účtovná jednotka uplatňovať minimálne jedno účtovné obdobie. Obdobne postupuje daňovník aj pri zmene hospodárskeho roka na kalendárny rok alebo pri zmene hospodárskeho roka na iný hospodársky rok.

Ak v súlade so zákonom o účtovníctve došlo k zmene účtovného obdobia na hospodársky rok, je súčasne hospodársky rok aj zdaňovacím obdobím. Zdaňovacie obdobie od začiatku kalendárneho roka do dňa predchádzajúceho zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok sa považuje za samostatné zdaňovacie obdobie (§ 41 ods. 11 ZDP). Ak daňovník mení zdaňovacie obdobie z kalendárneho roka na hospodársky rok alebo naopak, je povinný podať daňové priznanie za zdaňovacie obdobie ukončené dňom predchádzajúcim dňu zmeny v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP (§ 41 ods. 10 ZDP).

V ZDP nie je osobitne upravené platenie preddavkov na daň pri zmene účtovného (zdaňovacieho) obdobia z kalendárneho roka na hospodársky rok alebo naopak. Vo všeobecnosti však možno primerane postupovať podľa jednotlivých odsekov § 42, ktoré upravujú platenie preddavkov na daň. Pri zmene zdaňovacieho obdobia, ktorým je hospodársky rok, sa obdobie od začiatku kalendárneho roka do dňa predchádzajúceho zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok považuje za samostatné zdaňovacie obdobie, tzn. daňová povinnosť vykázaná za obdobie od začiatku kalendárneho roka do dňa predchádzajúceho zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok predstavuje daňovú povinnosť za celé zdaňovacie obdobie.

Vzhľadom k tomu, že v uvedených prípadoch možno predpokladať, že suma preddavkov na daň vypočítaných na základe dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie podľa § 41 ods. 11 ZDP, ktoré je kratšie ako kalendárny rok, nebude zodpovedať očakávanej daňovej povinnosti, na ktorú sú preddavky na daň platené, odporúčame, aby daňovník v týchto prípadoch požiadal správcu dane o stanovenie platenia preddavkov na daň inak (napr. podľa výšky dane, ktorá bola vypočítaná za zdaňovacie obdobie, ktorým je kalendárny rok a ktorý bezprostredne predchádza obdobiu, v ktorom došlo k zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok).

V súlade s § 42 ods. 2 ZDP u daňovníka so zdaňovacím obdobím hospodársky rok, je štvrtročný preddavok na daň splatný do konca príslušného štvrtroka hospodárskeho roka.

Príklad č. 11

Spoločnosť (a. s.) oznámi v lehote do 15.05.2016 zmenu účtovného obdobia z kalendárneho roka na hospodársky rok, ktorý začne od 01.06.2016 (tzn. hospodársky rok od 01.06.2016 do 31.05.2017). Na základe daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2014 spoločnosti nevznikla povinnosť platiť preddavky na daň v lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015. Na základe daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 vznikne spoločnosti povinnosť platiť mesačné preddavky na daň. Tzn. počas kalendárneho roka 2016 (v období od 01.01.2016 do 31.05.2016), do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie (rok 2015) spoločnosť neplatí preddavky na daň, po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015 jej vznikne povinnosť vyrovnať rozdiel na preddavkoch na daň do 02.05.2016 podľa § 42 ods. 9 ZDP a povinnosť platiť mesačné preddavky na daň (v mesiacoch apríl a máj 2016). Na základe daňového priznania za zdaňovacie obdobie od začiatku kalendárneho roka 2016 do dňa predchádzajúceho zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok, tzn. za obdobie od 01.01.2016 do 31.05.2016, ktoré podá v lehote do 31.08.2016, jej vznikne povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň.*

A. Ako má spoločnosť platiť preddavky na daň počas hospodárskeho roka?

B. Podliehajú preddavky na daň zaplatené do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 01.01.2016 do 31.05.2016 vysporiadaniu?

A. Spoločnosť v hospodárskom roku od 01.06.2016 do 31.05.2017 platí preddavky na daň do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie (obdobie od 01.01.2016 do 31.05.2016), tzn. do 31.08.2016 z poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2015. Na základe tejto daňovej povinnosti jej vznikne povinnosť platiť mesačné preddavky na daň, ktoré sú splatné do 30.06.2016, 01.08.2016 a 31.08.2016 v súlade s § 42 ods. 1 ZDP.*

Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 01.01.2016 do 31.05.2016 (v ktorom si spoločnosť započíta zaplatené vyrovnanie preddavkov na daň za mesiace január až marec 2016 a zaplatené preddavky na daň za mesiace apríl a máj 2016 na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie) bude platiť preddavky na daň na základe dane uvedenej v tomto daňovom priznaní. Zo zadania príkladu vyplýva, že po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 01.01.2016 do 31.05.2016 spoločnosti vznikne povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň.

Podľa § 42 ods. 2 ZDP u daňovníka so zdaňovacím obdobím hospodársky rok je štvrtročný preddavok na daň splatný do konca príslušného štvrtroka hospodárskeho roka, tzn. v tomto prípade do 30.11.2016, 28.02.2017 a 31.05.2017.

B. Preddavky na daň zaplatené do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie (obdobie od 01.01.2016 do 31.05.2016), tzn. mesačné preddavky na daň, ktoré sú splatné do 30.06.2016, 01.08.2016 a 31.08.2016, spoločnosť vysporiada podľa výšky dane uvedenej v daňovom priznaní za predchádzajúce zdaňovacie obdobie (obdobie od 01.01.2016 do 31.05.2016) podľa § 42 ods. 9 ZDP. Ak tieto zaplatené preddavky na daň sú nižšie, ako vyplývajú z výpočtu podľa daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, rozdiel vzniknutý na zaplatených preddavkoch je spoločnosť povinná zaplatiť*

do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania, tzn. do 30.09.2016. Ak sú zaplatené preddavky na daň vyššie, použijú sa na budúce preddavky na daň alebo sa na základe žiadosti daňovníkovi vrátia. Na postup správcu dane pri vrátení preddavkov na daň na základe žiadosti daňovníka sa použijú ustanovenia daňového poriadku.

** Podľa § 27 ods. 4 daňového poriadku, ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň.*

7. oddiel Platenie preddavkov na daň na základe rozhodnutia správcu dane – preddavky na daň inak

Podľa § 42 ods. 10 ZDP správca dane môže na základe žiadosti daňovníka alebo z vlastného podnetu rozhodnutím zmeniť preddavky na daň platené podľa pravidiel upravených ZDP, a to ak ide o:

- prípady, kedy daňovník preddavky na daň neplatí a ak ide o platenie preddavkov na daň u novovzniknutých daňovníkov,
- prípady, kedy daň uvedená v daňovom priznaní, na ktorej základe sú platené preddavky na daň, bola zmenená rozhodnutím správcu dane (napr. po daňovej kontrole) alebo dodatočným daňovým priznaním (*podanie dodatočného daňového priznania u právnickej osoby nezakladá povinnosť upraviť platenie preddavkov na daň*).

Správca dane môže v odôvodnených prípadoch na žiadosť daňovníka určiť platenie preddavkov na daň inak aj z iných dôvodov, ako sú uvedené v ustanovení § 42 ods. 10 ZDP.

8. oddiel Započítanie preddavkov na daň na úhradu dane uvedené v daňovom priznaní

Podľa § 51c ods. 1 ZDP sa preddavky na daň platia v eurách a **po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie.**

V daňovom priznaní v časti - Daň upravená o preddavky na daň a daňovú licenciu, na riadku 1010 - Úhrn preddavkov zaplatených za zdaňovacie obdobie podľa § 42 a 51c ods. 1 ZDP (do lehoty na podanie daňového priznania) sa v súlade s poučením na vyplnenie daňového priznania uvádza suma preddavkov na daň zaplatených v zdaňovacom období podľa § 42 a 51c ods. 1 ZDP (znížená o časť prevyšujúcu preddavky na daň zaplatené do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ktorá bola daňovníkovi vrátená na základe žiadosti podľa § 42 ods. 9 ZDP). Do tejto sumy sa započítavajú aj preddavky na daň, ktoré daňovník uhradil po skončení zdaňovacieho obdobia, najneskôr do lehoty na podanie daňového priznania. Súčasťou tejto sumy je aj preplatok, ak bol použitý na úhradu preddavkov na daň podľa § 79 daňového poriadku. Do tejto sumy sa nezapočítavajú preddavky na daň platené daňovníkom na budúce zdaňovacie obdobie do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, napr. mesačné preddavky na daň platené za január, február a marec 2016, ktoré sa zahrnú do sumy preddavkov na daň zaplatených na zdaňovacie obdobie roka 2016.

Ak z podaného daňového priznania vyplynie, že daňová povinnosť za zdaňovacie obdobie je vyššia ako preddavky na daň zaplatené v priebehu zdaňovacieho obdobia, na ktoré boli platené, daňovník je povinný daň doplatiť v lehote na podanie daňového priznania, tzn. za zdaňovacie obdobie, ktorým je kalendárny rok 2015, do 31.03.2016 (za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania).

Ak daňová povinnosť uvedená v daňovom priznaní je nižšia ako zaplatené preddavky na daň, daňovníkovi vznikne daňový preplatok a daňovník môže požiadať o jeho vrátenie. Pri vrátení preplatku na dani správca dane postupuje podľa § 79 daňového poriadku.

9. oddiel Vrátenie preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň

Správca dane vráti do 30 dní odo dňa podania žiadosti daňovníka

- zaplatené preddavky na daň, ak daňovníkovi nevznikla povinnosť platiť preddavky na daň podľa ZDP alebo
- rozdiel zaplatených preddavkov na daň, ak daňovník zaplatil preddavky na daň v sume vyššej, akú bol povinný zaplatiť podľa ZDP.

Pri vrátení preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň správca dane použije postup podľa § 79 daňového poriadku.

Upozornenie: Na rozdiel od možnosti vrátenia preddavkov na daň zaplatených do lehoty na podanie daňového priznania podľa § 42 ods. 9 ZDP, ustanovenie § 42 ods. 12 ZDP umožňuje vrátenie zaplatených preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň na žiadosť daňovníka v priebehu zdaňovacieho obdobia, ak boli zaplatené bez právneho dôvodu (nad rámec ustanovení § 42 ZDP) alebo boli zaplatené vo vyššej sume, akú bol daňovník povinný platiť podľa ZDP. Pri vrátení takto vzniknutého preplatku správca dane postupuje podľa § 79 daňového poriadku.

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
December 2015*